

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 12.12.2008
KOM(2008) 843 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG,
REGIONSUDVALGET OG DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK**

**Ottende rapport om de praktiske forberedelser til den fremtidige udvidelse af
euroområdet**

SEC(2008) 3014

DA

DA

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG,
REGIONSUDVALGET OG DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK**

**Ottende rapport om de praktiske forberedelser til den fremtidige udvidelse af
euroområdet**

1. INDLEDNING

Efter Rådets beslutning af 8. juli 2008, ifølge hvilken Slovakiet opfylder de nødvendige betingelser for indførelsen af euroen¹, vil euroområdet have 16 medlemmer den 1. januar 2009. Den slovakiske koruna vil blive omregnet til euro til kurs 30,1260.

De praktiske forberedelser til overgangen er gået ind i den afsluttende fase. Denne rapport omhandler især forberedelserne til indførelsen af eurosedler og -mønter i økonomien, virksomhedernes forberedende aktiviteter, de offentlige myndigheders forberedelser, foranstaltninger til beskyttelse af forbrugerne i overgangsperioden, informationskampagnen og offentlighedens holdning til euroen.

Vedlagte arbejdsdokument fra Kommissionen indeholder detaljerede oplysninger om forberedelserne til indførelsen af euroen i de øvrige EU-lande, der endnu ikke har indført euroen, og som ikke har et retligt forbehold.

2. FORBEREDELSENERNE I SLOVAKIET

2.1. Forberedelserne til overgangen til eurosedler og -mønter

Den slovakiske nationalbank (NBS) har beregnet, at der vil være behov for ca. 188 mio. **eurosedler** og 500 mio. **euromønter** til at erstatte de slovakiske korunasedler og -mønter i omløb og NBS's beholdninger af sedler og mønter. Pengesedlerne er lånt hos den østrigske nationalbank. Euromønterne, som bærer de slovakiske nationale sider, præges af Slovakiets Mønt i Kremnica. Der var præget ca. 170 millioner mønter pr. 17. oktober. De resterende mønter, der skal sættes i omløb, og ca. 150 millioner mønter, som er beregnet til NBS's lagre, vil efter planen blive præget indtil udgangen af dette år. Mønten i Kremnica forbereder 204 500 slovakiske euromøntsæt i tre typer emballage til møntsamlere. NBS er allerede begyndt at destruere sine beholdninger af slovakiske korunasedler og -mønter for at frigøre oplagringskapacitet til eurosedler og -mønter. De slovakiske euromønter er med held blevet afprøvet af producenter af møntafprøvningsmaskiner, producenter af møntgodkendelsesudstyr og brugere af salgsautomater i Slovakiet og andre europæiske og ikke-europæiske lande.

Forhåndsudsendelsen til forretningsbankerne blev indledt den 6. september 2008 for euromønters vedkommende og en måned senere for eurosedlers vedkommende. NBS har

¹ Rådets beslutning (2008/608/EF) af 8. juli 2008 i henhold til traktatens artikel 122, stk. 2, om Slovakiets indførelse af den fælles valuta den 1. januar 2009.

indgået aftaler om forhåndsudsendelse med 16 forretningsbanker. Mønterne distribueres til forretningsbankerne fra en lokal filial af NBS, som er oprettet til dette formål hos Mønten i Kremnica. Dette distributionssystem bidrager til at skabe tilstrækkelig lagerplads til eurosedler og -mønter, som distribueres direkte fra NBS's hovedkvarter og syv regionale filialer. Alle transporter af eurosedler og -mønter vil være eskorteret af det statslige politi, hvilket garanterer en høj sikkerhed.

Forhåndsvideresendelsen blev indledt i begyndelsen af november 2008. Pr. 15. november havde bankerne forsynet omkring 1036 virksomheder med eurosedler og -mønter. Det samlede antal virksomheder, som har tilkendegivet interesse for at blive forsynet med eurosedler og -mønter før eurodagen, steg fra 12 000 i marts til 13 300 i oktober 2008. Næsten 23 % af de forhåndsudsendte sedler og 66 % af de forhåndsudsendte mønter vil blive distribueret af forretningsbankerne til deres kunder. De slovakiske banker har ikke planer om at benytte de nye forenklede ECB-regler for forhåndsvideresendelse, som blev vedtaget i juni 2008².

Borgerne vil få mulighed for at købe **minisæt med euromønter** fra december 2008. Der vil være 1,2 millioner minisæt til salg i bankerne, hos NBS og på de slovakiske postkontorer til en værdi af 500 SKK (ca. 16,60 EUR). Minisættene, som er pakket i plastposer, vil indeholde en blanding af 45 slovakiske euromønter med alle værdienheder. Minisættene er særdeles praktiske, når borgerne skal gøre sig bekendt med de nye mønter før eurodagen. Det er sandsynligt, at minisættene også vil blive købt af mindre virksomheder, som ikke har indgået en aftale om forhåndsvideresendelse med deres bank (ved at købe flere minisæt kan mindre detailhandlere let få euromønter, der skal benyttes som byttepenge i de første dage af januar). Salget af minisæt bør derfor overvåges nøje af NBS, idet de planlagte mængder kunne vise sig at være utilstrækkelige.

Nogle forretningsbanker i Slovakiet planlægger at ombytte den tiloversblevne valuta med euro til den officielle omregningskurs uden gebyrer i årets sidste uger. Ombytningen af hamstrede beholdninger af kontanter skulle således kunne spredes over en længere periode, hvorved bankerne bedre skulle kunne klare den ekstra arbejdsbyrde. Mange banker tilbyder også særlige produkter for at tiltrække nye kunder eller motivere deres eksisterende kunder til at indsætte de kontanter, som de opbevarer derhjemme, på en bankkonto. Bankerne vil omregne alle bankkonti til euro uden gebyr på eurodagen.

For at lette overgangen vil NBS og forretningsbankerne være åbne for omveksling og hævning af sedler og mønter den 1. januar (som normalt er en helligdag) samt i weekenden 3.-4. januar 2009. Forretningsbankerne planlægger at øge personalet ved skranterne med ansatte fra deres administrative afdelinger. Bankernes personale er blevet uddannet til at håndtere eurosedler og -mønter og give oplysninger om euroen. For at få overgangen til at forløbe gnidningsløst og effektivt bør bankerne orientere kunderne om organiseringen af overgangen og de tjenester, som de kan tilbyde. I de første dage af januar bør bankerne være i stand til at tilpasse deres kapacitet til antallet af kunder, der strømmer til filialerne (der kan forventes op til 50 % flere kunder end sædvanlig).

² ECB's retningslinje (ECB/2008/4) af 19. juni 2008 om ændring af retningslinje ECB/2006/9 om visse forberedelser til overgangen til eurosedler og -mønter og om forhåndsudsendelse og forhåndsvideresendelse af eurosedler og -mønter uden for euroområdet.

Alle Slovakiets ca. 2 200 **pengeautomater** skulle udelukkende kunne distribuere eurosedler (hovedsagelig 10 EUR og 20 EUR) pr. 1. januar. En del af pengeautomaterne vil blive omstillet til euro ved hjælp af fjernstyring, mens andre skal tilpasses manuelt. Alle 30 000 betalingsterminaler bør kunne fungere i euro fra og med eurodagen. Eftersom borgerne i Slovakiet hovedsagelig anvender deres kort til at hæve penge i pengeautomater, tilskynder myndighederne og bankerne dem til i større omfang at anvende kortene til betalinger i overgangsperioden.

For at **beskytte euroen mod falskmøntneri** har Slovakiet oprettet et nationalt centralt kontor under indenrigsministeriet samt et nationalt center for analyse af sedler og et for analyse af mønter, der begge hører ind under NBS. NBS, forretningsbanker, store virksomheder og institutioner, der håndterer kontanter, har bestilt det nødvendige udstyr til kontrol af eurosedlernes ægthed, og de uddanner personale, der skal håndtere kontanter. De informationsbrochurer, der er udsendt til offentligheden i forbindelse med den nationale oplysningskampagne, indeholder også oplysninger om de sikkerhedsmæssige karakteristika ved eurosedlerne og –mønterne.

- **Den finansielle sektor i Slovakiet er langt fremme med forberedelserne til overgangen. Fremstillingen og distributionen af euromønter bør fortsætte i et hurtigt tempo, således at måldatoerne for forhåndsudsendelse og forhåndsvideresendelse kan overholdes.**
- **Salget af minisæt bør overvåges nøje, og der bør overvejes yderligere leveringer.**
- **Bankerne er i færd med at træffe omfattende forberedelser til overgangen: de bør sikre sig, at både deres virksomhedskunder og private kunder er informeret om de produkter og tjenester, de kan tilbyde, og er klar over tidsplanen for transaktionerne i forbindelse med overgangen. De bør også forberede sig på en betydelig ekstra tilstrømning af kunder i filialerne i de første dage af januar.**

2.2. Virksomhedernes forberedelser

Den Flash Eurobarometer-undersøgelse, der i juni 2008 blev foretaget blandt slovakiske virksomhedsledere³, viste, at størstedelen af virksomhederne var begyndt at forberede sig til overgangen i god tid. Ca. 80 % af virksomhederne havde iværksat de praktiske forberedelser mere end 6 måneder før eurodagen. Samtidig erklærede en stor andel af virksomhederne, at de havde behov for grundlæggende oplysninger om overgangen. Mere end 70 % af virksomhederne ønskede at være bedre informeret om omregningsreglerne, herunder reglerne for afrunding af priser, og næsten 58 % ønskede at få flere oplysninger om den dobbelte prisangivelse. De manglende informationer gav sig udslag i et forholdsvis stort antal fejltagelser, som blev opdaget under den kontrol af anvendelsen af overgangsreglerne, som blev foretaget af det slovakiske handelsinspektorat (STI). I de første to uger af perioden med dobbelt prisangivelse (24. august til 7. september) blev der konstateret fejl i ca. 45 % af de kontrollerede forretninger og tjenestudbyderes salgssteder (dvs. omregningskursen var ikke angivet eller var ukorrekt, prisen i euro manglede eller var forkert udregnet/afrundet osv.). Efterhånden som omstillingsdagen nærmer sig, er virksomhedslederne begyndt at søge mere aktivt efter informationer, og resultaterne af kontrolbesøgene er blevet bedre. Fra midten af oktober 2008 anvendte 74 % af de 8 200 virksomheder, som STI har kontrolleret,

³ Flash Eurobarometer 240, juni 2008.

overgangsreglerne korrekt. Foruden at kontrollere redegør STI's inspektører for overgangsreglerne og distribuerer informationsmateriale. En stor del af de konstaterede fejl er derfor blevet rettet i forbindelse med selve kontrollen. Opmærksomheden er især rettet mod SMV og virksomheder i afsidesliggende områder.

Det nationale agentur for udvikling af små og mellemstore virksomheder har i forbindelse med afholdelsen af informationsseminarer om euroen bemærket en stigende interesse blandt virksomhederne. Agenturets seminarer i løbet af efteråret vakte langt større interesse end seminarerne i juni 2008. Formålet med seminarerne, som blev afholdt i 18 slovakiske byer, var at tilvejebringe alle nødvendige oplysninger om overgangen. Virksomhedslederne kan også finde oplysninger på agenturets og økonomiministeriets websites, på den nationale website om euroen www.euromena.sk og i agenturets og NBS's brochurer.

En række virksomheder, som har udsat forberedelserne til sidste øjeblik, kan komme ud for problemer med tilpasningen af IT-systemer og kasseapparater. Mange IT-servicevirksomheder har meddelt, at de er fuldt optaget indtil årets udgang. Ifølge de slovakiske overgangsregler må omkostningerne ved overgangen ikke indregnes i priserne.

Detailhandlerne bør udelukkende give byttepenge i euro fra og med eurodagen. Der bør derfor træffes passende foranstaltninger til at lette kassepersonalets arbejde og begrænse ventetiderne ved kasserne (f.eks. sørge for, at kassepersonalet har kendskab til den nye valuta, og udstyre det med særskilte kassetter til sedler og mønter i koruna og i euro, åbne informationsskranke i store detailforretninger med henblik på besvarelse af kundernes spørgsmål, ansætte midlertidigt personale til at lægge varerne i poser i supermarkederne osv.). Detailhandlerne bør planlægge tilstrækkelig kapacitet til oplagring af de indsamlede korunasedler og –mønter samt planlægge transporter af kontante penge til bankerne.

- **Myndighederne bør gøre en fælles indsats for at sikre, at alle virksomheder er tilstrækkelig informeret om overgangen og får den nødvendige støtte.**
- **Udviklingen i SMV'ernes forberedelser bør regelmæssigt overvåges. Den nylig planlagte undersøgelse af SMV'ernes forberedelser vil bidrage til at give et bedre billede af situationen.**

2.3. Forberedelserne inden for den offentlige forvaltning

Den 24. september 2008 godkendte den slovakiske regering den tredje opdatering af den nationale plan for indførelsen af euroen indeholdende datoen for ophævelsen af Slovakiets dispensation og den uigenkaldeligt fastlåste omregningskurs.

Tilpasningen af de retsakter, der er nødvendige for overgangen, følger den tidsplan, der er fastsat i den nationale plan. De fleste officielle formularer er allerede blevet tilpasset til euroen og offentliggjort på de ansvarlige institutioners websites eller i deres nyhedsblade. De administrative myndigheder begyndte at angive alle beløb i både slovakiske koruna og euro ved indledningen af perioden med obligatorisk dobbelt prisangivelse (24. august). Alle beløb, der skulle betales til borgerne, blev rundet op, mens alle afgifter og gebyrer blev rundet ned. De sociale myndigheder har sendt alle pensionister en beregning af deres pension i euro sammen med de nødvendige oplysninger om overgangen.

Finansministeriet har indledt tre runder med kontrol af udviklingen i tilpasningen af informationssystemerne. Den tredje runde omfattede 654 offentlige administrationsorganer

(f.eks. ministerier og andre organer i centraladministrationen, regionale administrative organer, myndigheder i byer og kommuner). Pr. 30. august 2008 havde ca. 97 % af de kontrollerede organer iværksat den dobbelte prisangivelse, og næsten 84 % havde allerede afprøvet deres IT-systemers kompatibilitet med euroen. Helt op til 94 % af myndighederne forventer ikke større problemer med omstillingen. Der blev konstateret en række fejl og mangler hos 6 % af de kontrollerede myndigheder, navnlig i mindre byer og kommuner. Der er anvendt korrigerende mekanismer med det formål at få alle IT-systemer gjort klar til tiden.

Det slovakiske postvæsen – som kommer til at spille en vigtig rolle ved distributionen af eurosedler og –mønter til offentligheden – er ved at afslutte sine forberedelser: de fleste IT-systemer er allerede blevet tilpasset og afprøvet. Postvæsenet sælger minisæt af euromønter fra december 2008 og foretager udbetalinger af pensioner og sociale ydelser i euro fra og med januar 2009. Postvæsenets personale vil i praksis være en vigtig informationskilde for pensionister og andre svage befolkningsgrupper. Det har iværksat en intensiv informationskampagne og organiseret flere uddannelsesseancer for de ansatte.

Ministerierne og andre organer i centraladministrationen har udarbejdet informationsmateriale og organiseret uddannelsesseancer for de ansatte i afdelinger og organisationer, som hører ind under deres ansvarsområde. Der blev sat særlig fokus på personale, som er i direkte kontakt med offentligheden. Sammenslutningen af byer og landsbyer har udarbejdet to manualer om overgangen for myndighederne i byer og kommuner og afholdt flere seminarer om emner vedrørende overgangen (f.eks. udarbejdelse af lokale budgetter i euro, oprettelse af euroteams, omstilling af IT-systemer osv.) for deres medlemmer. Sammenslutningen forventer ikke, at de lokale myndigheder vil få nogen større problemer i forbindelse med overgangen.

I de seneste måneder har de offentlige myndigheder i Slovakiet gjort store fremskridt med euroforberedelserne. Det er vigtigt at sikre, at de administrative organer, hvor der blev konstateret fejl og mangler, afslutter tilpasningerne af deres IT-systemer og afprøver deres funktion forud for eurodagen. Mindre byer og landsbyer bør om nødvendigt have assistance i forbindelse hermed.

2.4. Det bør hindres, at der opstår urimelige forretningspraksisser, og at borgerne får en forkert opfattelse af prisudviklingen

I de seneste måneder har de slovakiske myndigheder truffet en række foranstaltninger med henblik på at bidrage til prisstabilitet og styrke forbrugerens tillid under overgangsperioden.

Regeringens befuldmægtigede for euroen har sammen med sammenslutningen af slovakiske virksomhedsledere iværksat et projekt vedrørende en "**etisk kodeks**", som forpligter underskriverne til at overholde reglerne for overgangen til euroen, ikke misbruge situationen til egen vinding og aktivt formidle oplysninger om overgangen til kunder, samarbejdspartnere og personale. Logoet for kodeksen kan i øjeblikket ses ca. 16 000 steder: i butikker, i tjenesteyderes forretninger samt hos lokale og regionale administrative organer. Logoet blev præsenteret for offentligheden i et særligt tv-spot. Borgerne kan indgive klager over ukorrekt adfærd blandt underskriverne af kodeksen til den befuldmægtigedes kontor, som undersøger klagerne og anmoder om at få rettet fejlene op. Underskrivere, der overtræder kodeksen, kan miste mærkatet og blive "sortlistet" af den slovakiske forbrugersammenslutning.

Den obligatoriske **dobbelte prisangivelse** i slovakiske koruna og euro startede den 24. august 2008 og varer indtil den 1. januar 2010. Den overvåges nøje af **det slovakiske handelsinspektat**, som dagligt sender sine inspektører ud til detailforretninger og

tjenesteyderes forretninger. Det slovakiske handelsinspektorat blev fra november forstærket med yderligere 60 inspektører, som støttes af Kommissionen i henhold til finansieringsaftalen. I perioden 24. august-31. oktober kontrollerede det slovakiske handelsinspektorat 10 920 salgssteder, 494 685 prissedler på varer og 49 089 priser på tjenesteydelser. I de sidste syv dage af denne periode lå andelen af butikker og tjenesteyderes forretninger, som anvendte alle overgangsreglerne korrekt, på 85 % (i forhold til 72 % i den sidste uge af august). Praktisk talt alle priser blev angivet i slovakiske koruna og i euro. Andelen af priser på varer, som var omregnet forkert til euro, faldt til 2,78 %. I tjenesteydelsessektoren var 6,7 % af priserne i euro beregnet eller afrundet forkert. Resultaterne af kontrollen bliver betydeligt bedre med tiden. Mange af de konstaterede fejl og mangler korrigeres allerede under kontrollen med hjælp fra inspektørerne. I forbindelse med mere tidskrævende tilpasninger fastsætter inspektørerne en frist på nogle få dage. Hvis problemet ikke korrigeres, er næste skridt at udstede en advarsel og endelig at indlede en overtrædelsesprocedure (der var indledt 13 overtrædelsesprocedurer indtil den 31. oktober). Alvorlige overtrædelser af overgangsreglerne kan straffes med bøde på op til 60 000 EUR.

Bortset fra de kontroller, som det slovakiske handelsinspektorat foretager på eget initiativ, foretager inspektoratet også "**målrettede**" kontroller efter klager fra borgerne over forkert anvendelse af reglerne om dobbelt prisangivelse eller usædvanlige prisstigninger. Frem til den 31. oktober havde inspektoratet modtaget 84 klager fra borgerne, som påpegede manglende dobbelt prisangivelse på prissedler og i brochurer, forkert udregning af priser i euro eller manglende omregningskurs, og ca. 42 klager i relation til prisstigninger. Ud af 77 undersøgte klager viste kun 35 % sig at være berettigede (forkert omregnede priser eller manglende dobbelt prisangivelse). Detailhandlerne blev bedt om at korrigere disse fejl og mangler inden for en kort frist. Alle klager over prisstigninger blev også undersøgt nøje: prisændringerne blev sammenholdt med tendensen på længere sigt og priserne på samme produkt i andre forretninger samt vurderet inden for en større sammenhæng (f.eks. de gældende priser på input og udviklingen på verdensmarkederne). På grundlag af resultaterne af analysen blev klagerne anset for at være uberettigede. Hvis handelsinspektoratet konkluderer, at visse priser stiger unormalt, vil detailhandlerne blive anmodet om at genoverveje deres priser. Som en sidste udvej giver den nylige ændring af straffeloven mulighed for, at en detailhandler, der misbruger overgangen til euroen, kan sættes i fængsel. Denne foranstaltning er hovedsagelig præventiv.

Inspektoratets kontroller suppleres med en prisovervågningsordning, som administreres af **den slovakiske forbrugersammenslutning**. Frivillige inspektører overvåger priserne på udvalgte produkter i ca. 350 detailforretninger hver anden uge og analyserer prisudviklingen over tid. Denne "regelmæssige" overvågning suppleres med tilfældige kontroller og undersøgelser baseret på klager fra borgerne. Hvis der konstateres en usædvanlig prisstigning, ser de frivillige inspektører nærmere på årsagerne hertil. Hvis en detailhandler eller tjenesteyder ikke giver en gyldig forklaring på prisstigningen og nægter at gå tilbage til en tidligere pris, sortlister sammenslutningen forretningen på sin website. De sortlistede forretninger og tjenesteydere kontrolleres af det slovakiske handelsinspektorat og de brancheforeninger, som de er medlem af. Har de underskrevet den etiske kodeks, mister de retten til at benytte underskrivernes logo. Medierne følger også dagligt med i den sorte liste.

For så vidt angår den **officielle statistiske overvågning af priserne** i overgangsperioden, overvåger Slovakiets statistiske kontor hver tiende dag priserne på 196 hyppigt købte varer fra den 1. august 2008-30. juni 2009. Indtil midten af oktober 2008 faldt eller steg priserne på det kontrollerede udvalg af varer og tjenesteydelser kun en smule i forhold til begyndelsen af

august. Stigningen i priser på tjenesteydelser og kød blev udlignet af faldende priser på olieprodukter og faldende priser på årstidens frugter og grøntsager.

Prisudviklingen i alle sektorer i økonomien undersøges regelmæssigt af et særligt organ, der er nedsat af regeringen – **prisrådet**. Rådet er under formandskab af formanden for det slovakiske handelskammer og består af flere ministre og andre repræsentanter for offentlige og private sektorer. Hvis rådet finder, at priserne i en bestemt sektor er steget unormalt, beder den ministeren med ansvar for den pågældende sektor (dvs. landbrugsministeren for priserne på fødevarer) om at fremlægge en detaljeret analyse af situationen. Hvis det ud fra analysen kan konkluderes, at prisstigningen var baseret på spekulation, skal ministeren foreslå korrigerende foranstaltninger og regelmæssigt overvåge gennemførelsen af disse. Skulle de anvendte foranstaltninger vise sig at være utilstrækkelige, kan rådet foreslå, at regeringen regulerer priserne på en bestemt vare eller tjenesteydelse. Administrativ prisregulering i alle sektorer af økonomien blev muligt gennem en ændring af dekret 18/1996 om priser, som blev vedtaget i september 2008. Udviklingen i priserne på tandpleje, parkeringsafgifter og køreskolepriser undersøges i øjeblikket af de ansvarlige ministerier.

- **Slovakiet har indført en lang række forbrugerbeskyttende foranstaltninger. Det er vigtigt, at borgerne og virksomhederne får en ordentlig forklaring på, hvad der er formålet med disse, og hvordan de fungerer. Kontaktnumrene til brug i forbindelse med forbrugerklager bør i størst muligt omfang offentliggøres.**
- **Det frivillige tilsagn, som underskriverne af den etiske kodeks har afgivet om at overholde reglerne for overgangen til euroen, bør styrkes yderligere af myndighederne og underskriverne selv med henblik på at øge forbrugernes tillid.**
- **Det er meget vigtigt at sikre, at kontrolorganerne har tilstrækkelige ressourcer til at kontrollere overholdelsen af overgangsreglerne i hele landet. Opmærksomheden bør især rettes mod prisudviklingen ved afslutningen af perioden med dobbelt prisangivelse og efter udløbet af den etiske kodeks samt i de sektorer, hvor der hyppigt blev konstateret uregelmæssigheder under de tidligere omstillinger til euroen.**
- **Normale pristilpasninger som følge af ændrede produktionsomkostninger bør ikke forsinkes gennem administrative foranstaltninger. Forstyrrende prissignaler som følge af administrativ prisregulering vil uundgåeligt føre til større pristilpasninger i fremtiden.**

2.5. Kommunikationsaktiviteter og offentlighedens mening

Informationskampagnen om euroen er i fuld gang i Slovakiet. Regeringen har udpeget et kommunikationsagentur, som skal sætte mediekampagnen i gang. De viste spots har hovedsagelig fokuseret på praktiske aspekter af overgangen til euroen: omregningskursen, den dobbelte prisangivelse, den praktiske overgang til eurosedler og –mønter, den "etiske kodeks" og brugen af beholdninger af kontanter. En supplerende mediekampagne, der startede 100 dage før eurodagen, omfatter slovakiske personligheder, som redegør for fordelene ved euroen, og eksperter, som svarer på hyppigt stillede spørgsmål om overgangen i korte spots, der udsendes efter aftenens tv-avis. Endvidere kører en "euromobil" rundt i landet og giver oplysninger om euroen til svage grupper og borgere i landområder. For at markere, at der var 100 dage tilbage til euroen, blev der organiseret en begivenhed på samme tid i otte regionale hovedstæder med deltagelse af ca. 35 000 personer. Det største reklameskilt, der nogensinde

har været vist i Slovakiet, viser en euromønt og dækker forsiden af NBS-bygningen i Bratislava, mens mindre kopier heraf er udstillet i otte regionale filialer af NBS.

Slovakiets nationalbank, finansministeriet og andre offentlige administrationsorganer gennemfører en række yderligere samordnede kommunikationsaktiviteter. Siden sommerperioden har de slovakiske myndigheder afholdt regelmæssige pressemøder, som har resulteret i et velinformeret og stort set positivt pressekorps.

Under den partnerskabsaftale, som de slovakiske myndigheder og Europa-Kommissionen underskrev den 7. december 2007, er der gennemført en række fælles kommunikationsaktiviteter: en omrejsende euro-udstilling, en euro-konference i september 2008, seminarer for journalister, en undersøgelse og meningsmålinger. Kommissionen har også forsynet de slovakiske myndigheder med publikationer og reklamemateriale.

I forbindelse med partnerskabsaftalen underskrev begge parter to finansieringsaftaler. Kommissionen medfinansierer ansættelsen af ekstra kommunikationspersonale, den nationale euro-website og euro-telefonlinjen, køb af plads i elektroniske medier, ekstra ansatte i det slovakiske handelsinspektorat, kampagner rettet mod skoler og roma-minoriteten samt direkte udsendelse af euro-omregneren og informationsbrochurer til husholdningerne (informationspakkerne blev udsendt til alle slovakiske husstande i november).

Sammen med NBS gennemfører Den Europæiske Centralbank (ECB) desuden en række fælles aktiviteter, som tager sigte på at gøre offentligheden (men også personer, der håndterer kontanter i forbindelse med arbejdet) fortrolige med de praktiske betingelser for overgangen til euro-sedler og -mønter samt med euro-sedlernes og -mønternes udseende og sikkerhedsmæssige karakteristika. ECB's logo ("Euroen, vor valuta") blev benyttet som mærke for alle kommunikationsaktiviteter. Der er udarbejdet mere tekniske uddannelsesværktøjer til specifikke målgrupper (banker, politiet osv.), og ECB har fremstillet over 7 millioner eksemplarer af forskellige publikationer til Slovakiet. ECB's informationsbrochurer og omregningskort vil blive udsendt til alle husstande i december.

Resultaterne af den seneste eurobarometer-undersøgelse i Slovakiet⁴ afspejler den intensiverede kampagnes indvirkning på det selvoplevede informationsniveau: 80 % af borgerne føler sig ret godt eller meget godt informeret, hvilket er en forbedring på 15 procentpoint (pp) siden foråret 2008. Undersøgelsen viste også, at tilslutningen til euroen igen er stigende: tendensen fra foråret 2008 er vendt, og antallet af personer, som er forholdsvis eller meget glade for, at euroen indføres, er stigende (57 %, +5pp siden foråret⁵), mens kun 35 % er forholdsvis eller meget kede af det (-8pp). Mere end halvdelen af slovakkerne mener, at euroen vil have en positiv virkning for landet og for dem selv.

Frygten for prisstigninger i forbindelse med overgangen til euroen er fortsat et alvorligt problem for næsten 65 % af borgerne, hvilket imidlertid er 11pp lavere end i foråret 2008. Informationskampagnen ser således ud til at bære frugt. På den anden side mener kun 39,5 % (-7pp), at euroen vil sikre en lav inflation fremover, hvilket muligvis afspejler den nuværende usikre situation på verdensplan.

Den sidste fase af informationskampagnen i Slovakiet bør derfor tage sigte på at fjerne den resterende frygt for euroen og øge forbrugernes tillid. Med henblik på at tackle den

⁴ Flash Eurobarometer 249, oktober 2008.

⁵ Flash Eurobarometer 237, maj 2008.

bestående frygt for prisstigninger i overgangsperioden skal borgerne løbende informeres om resultaterne af prisovervågningen og andre kontrolaktiviteter.